
Prameny a literatura

Primární prameny

Archivní prameny

Deník Josefa Gaislera, nyní ve vlastnictví prof. Jiřího Gaislera. Za upozornění na tento materiál děkuji pánům prof. Karlu Martínkovi a Jiřímu Prokopovi.

Deník Josefa Mikeše, poskytnutý autorovi z rodinného archivu Janem Škvarkou ze Dvora Králové nad Labem.

Deník Ludvíka Schmida, poskytnutý autorovi z rodinného archivu panem Klementem Valouchem z Prahy.

ÖStA-KA, Archiv der Truppenkörper, Gefechtsberichte.

ÖStA-KA, Archiv der Truppenkörper, IR 98.

ÖStA-KA, Kriegsverluste, Verlustlisten der Truppenkörper (1914–1918).

ÖStA-KA, Kriegswissenschaftliche Manuskripte zum Kriege 1914-1918, signatura Ms.-Wk.A./2, Obstlt. Ernst und Joly des KA: *Entwicklung der oesterreichisch-ungarischen Wehrmacht vom Jahre 1910 bis zum Ende des Weltkrieges.*

ÖStA-KA, Kriegswissenschaftliche Manuskripte zum Kriege 1914-1918, signatura Ms.-Wk.I/15, Geřabek, Karl: *Der Anteil der 50. ID an der 12. Isonzoschlacht. Von Tolmein bis an die Piave.*

ÖStA-KA, Neue Feldakten, 20. IBrig.

ÖStA-KA, Neue Feldakten, 3. GbBrig.

ÖStA-KA, Neue Feldakten, 25. GbBrig.

ÖStA-KA, Neue Feldakten, 57. GbBrig.

ÖStA-KA, Neue Feldakten, 10. ID.

ÖStA-KA, Neue Feldakten, 22. SchD.

ÖStA-KA, Neue Feldakten, 50. ID.

ÖStA-KA, Neue Feldakten, Sammlung Balaban.

ÖStA-KA, Personalunterlagen, Qualifikationslisten.

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, fond PO/02.

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, fond LI/LA.

SOKA Hradec Králové, fond Archiv města Hradce Králové.

SOKA Hradec Králové, fond Gymnásium v Hradci Králové.

SOKA Trutnov, Sbírka dokumentace, k. 149, Antonín Kutík – Moje paměti.

VÚA-VHA, Sbírka historických prací.

VÚA-VHA, Sdružený fond velitelství pěších pluků, karton bývalého rakousko-uherského pěšího pluku č. 18.

Novinové články

- Auch Bodenbach und Tetschen besetzt*, in: Reichenberger Zeitung, 1918, roč. 59, č. 296, 14. 12. 1918, s. 1–2.
- Bouřlivé demonstrace v Hradci Králové*, in: Rozhledy, 1912, roč. 1, č. 51, 20. 12. 1912, s. 1.
- Hradec Králové v mobilisaci*, in: Osvěta lidu, 1914, roč. 19, č. 58, 8. 8. 1914, s. 5.
- Jak byl obsazen Děčín a Podmokly*, in: Národní listy, 1918, roč. 58, č. 155, 14. 12. 1918, s. 1.
- Jak to bylo před 20 lety: první ranění v Hradci Králové*, in: Rozhledy, 1934, roč. 16, č. 30, 27. 7. 1934, s. 2.
- Mobilisace*, in: Kraj Královéhradecký, 1914, roč. 5, č. 31, 31. 7. 1914, s. 3.
- Postřelil se*, in: Kraj Královéhradecký, 1914, roč. 5, č. 31, 31. 7. 1914, s. 4.
- Uznání statečnosti českého pluku*, in: Osvěta lidu, 1915, roč. 20, č. 23, 5. 6. 1915., s. 5.
- Více chladné rozvahy*, in: Královéhradecké rozhledy, 1914, roč. 3, č. 29, 31. 7. 1914, s. 7.

Právní předpisy

- Zákon č. 105/1863 ř. z. [zákon ze dne 3. prosince 1863, kterým byly uspořádány záležitosti domovské], ve znění zákona č. 222/1896 ř. z.
- Zákon č. 90/1886 ř. z. [Zákon, daný dne 8. června 1886, o domobraně pro království a země na říšské radě zastoupené kromě Tyrolska a Vorarlberska].
- Nařízení č. 150/1907 ř. z. [Nařízení ministeria zemské obrany ze dne 20. června 1907, jímž vyhlašuje se nové vydání „předpisu o organisaci domobrany“ pro království a země v říšské radě zastoupené kromě Tyrolska a Vorarlberska].
- Zákon č. 128/1912 ř. z. [Zákon ze dne 5. července 1912, jímž zavádí se nový zákon branný].
- Zákon č. 129/1912 ř. z. [Zákon daný dne 5. července 1912, o c. k. zeměbraně v královstvích a zemích na říšské radě zastoupených kromě Tyrolska a Vorarlberska, hledíc k ustanovením branného zákona].
- Nařízení č. 153/1912 ř. z. [Nařízení ministeria zemské obrany ze dne 27. července 1912, aby byl proveden zákon ze dne 5. července 1912, Z. Ř. č. 128, jímž byl zaveden nový branný zákon].

Literatura

- Diana Carmen ALBU-LISSON, *Von der k. u. k. Armee zur Deutschen Wehrmacht*. Offiziere und ihr Leben im Wandel politischer Systeme und Armeen, Frankfurt am Main 2011.
- Lydia BAŠTECKÁ, *Z historie náchodských rodů*. 1. Rod purkmistra Jana Tichého, in: Náchodský zpravodaj, 2012, č. 1, 7.
- István DEÁK, *Der k.(u.)k. Offizier 1848–1918*, Wien – Köln – Weimar 1995.
- Maximilian EHNL, *Die österreichisch-ungarische Landmacht nach Aufbau, Gliederung, Friedensgarnison, Einteilung und nationaler Zusammensetzung im Sommer 1914*, in: ÖUIK, Ergänzungsheft 9, Wien 1935.
- Fritz FRANEK, *Die Entwicklung der öst.-ung. Wehrmacht in den ersten zwei Kriegsjahren*, in: ÖUIK, Ergänzungsheft 5, Wien 1933.
- Fritz FRANEK, *Probleme der Organisation im ersten Kriegsjahre*, in: ÖUIK, Ergänzungsheft 1. Wien 1930, s. 17–30.
- Josef FUČÍK, *Osmadvacátníci*, Spor o českého vojáka Velké války 1914–1918, Praha 2006.
- Josef FUČÍK, *Piava 1918*, Praha 2001.
- Josef FUČÍK, *Soča (Isonzo) 1917*, Praha a Litomyšl 1999.
- Martin GILBERT, *První světová válka*. Úplná historie, Praha 2005.

- Petr HAVEL, *Z dějin královéhradeckého pěšího pluku č. 18*, Hradec Králové 1993.
- Kamil HOLÝ, *Tažení v Haliči a v Polsku r. 1914*, Praha 1928.
- Zdeněk JINDRA, *První světová válka*, Praha 1987.
- Peter JUNG, *Rakousko-uherská armáda za první světové války*, Brno 2007.
- Zdeněk KÁRNÍK, *Malé dějiny československé (1867–1939)*, Praha 2008.
- Miloš KONEČNÝ, *Když naši dědové bojovali a umírali v 1. světové válce*, Vlkov 2014.
- Konrad KRAFFT VON DELLMENSINGEN, *Der Durchbruch am Isonzo*. Teil I. Die Schlacht von Tolmein und Flitsch (24. bis 27. Oktober 1917), Oldenburg i. O. – Berlin 1926.
- Richard LEIN, *Pflichterfüllung oder Hochverrat? Die tschechischen Soldaten Österreich-Ungarns im ersten Weltkrieg*, Wien 2011. Zde citováno dle: Richard LEIN, Das militärische Verhalten der Tschechen im Weltkrieg, disertační práce, Universität Wien, Wien 2009.
- Vladimír MUCHA, *Kujebáci, aneb Válečné děje vysokomýtského c. a k. pěšího pluku č. 98*, Nymburk 2011
- Libor NEDOROST, *Češi v 1. světové válce*, 1. díl, Mým národům, Praha 2006.
- Libor NEDOROST, *Češi v 1. světové válce*, 2. díl, Na frontách velké války, Praha 2006.
- Libor NEDOROST, *Češi v 1. světové válce*, 3. díl, Do hořkého konce, Praha 2007.
- Mario Christian ORTNER, *Die K.u.K. Armee und ihr letzter Krieg*, Wien 2013.
- Mario Christian ORTNER, *Die österreichisch-ungarische Artillerie von 1867 bis 1918*. Technik, Organisation und Kampfverfahren, Wien 2007.
- Mario Christian ORTNER, *Sturmtruppen*. Österreichisch-ungarische Sturmformationen und Jagdkommandos im ersten Weltkrieg, Wien 2005.
- Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914–1918, Band I, Das Kriegsjahr 1914, Wien 1931.
- Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914–1918, Band II, Das Kriegsjahr 1915. Teil 1, Vom Ausklang der Schlacht bei Limanowa-Łapanów bis zur Einnahme von Brest-Litowsk, Wien 1931.
- Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914–1918, Band III, Das Kriegsjahr 1915. Teil 2, Von der Einnahme von Brest-Litowsk bis zur Jahresende, Wien 1932.
- Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914–1918, Band IV, Das Kriegsjahr 1916. Teil 1, Die Ereignisse vom Jänner bis Ende Juli, Wien 1933.
- Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914–1918, Band V, Das Kriegsjahr 1916. Teil 2, Die Ereignisse von August bis zur Jahreswende, Wien 1934.
- Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914–1918, Band VI, Das Kriegsjahr 1917, Wien 1936.
- Österreich-Ungarns letzter Krieg 1914–1918, Band VII, Das Kriegsjahr 1918, Wien 1938.
- David PAZDERA, *Mobilizace v roce 1914 jako první krok ke zformování vojáka Velké války*, in: *Historie a vojenství*, roč. 1998, č. 3, s. 38–63.
- Karel PICHLÍK, *Čeští vojáci proti válce*, Praha 1961.
- Karel PICHLÍK – Bohumil KLÍPA – Jitka ZABLOUDILOVÁ, *Českoslovenští legionáři (1914–1920)*, Praha 1996.
- Karel PICHLÍK, *Vzpoury navrátilců z ruského zajetí na jaře 1918*, Praha 1964.
- Emil RATZENHOFER, *Der Waffenstillstand von Villa Giusti und die Gefangennahme Hunderttausender*, in: *ÖUIK*, Ergänzungsheft 2, Wien 1931, s. 29–55.
- Christian E. REITER, *Der Fall des k.u.k. Infanterieregiments 36*. Zur Desertionsproblematik der Tschechen an der Ostfront in den Kriegsjahren 1914/15. Disertační práce, Universität Wien, Wien 2012.

- Stefan REST (Hrsg.), *Des Kaisers Rock im 1. Weltkrieg*. Uniformierung und Ausrüstung der österreichisch-ungarischen Armee von 1914 bis 1918, Wien 2002.
- Eduard STEHLÍK, *Bílý Josef*, in: *Vojenské osobnosti československého odboje 1939–1945*, Praha 2005, s. 26–27.
- Erwin STEINBÖCK, *Die Kämpfe um den Plöckenpaß 1915/17*, Wien 1965.
- Ivan ŠEDIVÝ, *Češi, české země a velká válka 1914–1918*, Praha 2001.
- Miroslav ŠESTÁK a kol., *Dějiny jihoslovanských zemí*, Praha 2009.
- Jan ŠKVARKA, *Pátřání po osudech bratří Mikešových za 1. světové války*, středoškolská odborná činnost. Nепublikovaná práce, Dvůr Králové nad Labem 2013.
- Milan ŠVANKMAJER a kol., *Dějiny Ruska*, Praha 2008.
- Karel TRENKLER, *Válečné děje býv. pěš. pl. 21 čáslavského 1914–1919*, Praha 1936.
- Vojenské dějiny Československa*, II. díl (1526–1918), Praha 1986.
- Vojenské dějiny Československa*, III. díl (1918–1939), Praha 1987.
- Marie VOJTÍŠKOVÁ, *Českolipské náměty v díle Karla Poláčka (k 85. výročí autorova narození)*, in: *Českolipsko literární*. Sborník z 15. Arbesovy České Lípy, Česká Lípa 1977, s. 26–55.
- M. VOJTÍŠKOVÁ – B. VOJTÍŠEK, *Osmnáctá chasa v boji proti Deutschböhmen*, Česká Lípa 1968.
- Jozef VRIČAN, *Po zapadlých stopách českých vojáků*. Z Julských Alp k Jadranu, Olomouc 2008.

Elektronické prameny

- Databáze legionářů VHA*. Dostupné na <http://www.vuapraha.cz/fallensoldierdatabase>. Data pro autora zpracoval Radim Kapavík.
- Die Chargengrade (Dienstgrade) in der kaiserlichen bzw. k. (u.) k. Armee*. Dostupné na <http://www.oesta.gv.at/site/7817/default.aspx> (Stahováno: duben 2014).
- Karl KRAUS, *Die letzten Tage der Menschheit*. Dostupné na <http://gutenberg.spiegel.de/buch/4688/7> (Stahováno: srpen 2014).
- Liste der k.u.k. Kampftruppen*. Dostupné na http://de.wikipedia.org/wiki/Liste_der_k.u.k._Kampftruppen (Stahováno: duben 2014).

Obrazová příloha

Sbírký a rodinné archivy Radka Andonova, prof. Jiřího Gaislera, Libora Kadlece, Bernarda Panuše, Jiřího Prokopa a jeho slovinských přátel z Društva Peski, Jana Šmída, Martina Tichého, Klementa Valoucha a Muzea východních Čech v Hradci Králové.

Foto: Jan Škvarka.

Elektronické zdroje map a fotografií

- Mapy doplňovacích obvodů*. Dostupné na http://velka.valka.cz/wiki/doku.php?id=jednotky_mapy (Stahováno: červen 2014).
- August von Mackensen*. Dostupné na http://de.wikipedia.org/wiki/August_von_Mackensen (Stahováno: srpen 2014).
- Erster Weltkrieg im Überblick: Die wichtigsten Schlachten und Frontverläufe*. Dostupné na <http://www.spiegel.de/politik/deutschland/erster-weltkrieg-die-wichtigsten-a-940133.html> (Stahováno: srpen 2014).